

کارمندان ادارات حتی اگر فردی بی حجاب باشد باید کار او را راه بیندازند. اگر حکم حکومتی هم باشد مشکل را حل نمی کند و نظام اداری و بانکی مختل می شود.

آیت الله سید اصغر ناظم زاده قمی، مدرس حوزه علمیه؛

آیت الله سید اصغر ناظم زاده قمی، مدرس حوزه علمیه در بیانیه‌ای درباره مسأله حجاب نوشت:

وظیفه کارمندان ادارات، رسیدگی به درخواست ارباب رجوع است حتی اگر فردی بی حجاب باشد، باید کار او را راه بیندازند و اگر بگویند این اقدامات "حکم حکومتی" است در این صورت باید گفت:

اگر حکم حکومتی هم باشد مشکل را حل نمی کند و نظام اداری و بانکی کشور کم کم مختل می شود و پرونده های قضایی را انباشته تر خواهد کرد و معلوم نیست با این کار ها و بگیر و ببند ها مشکل بی حجابی حل شود.

به گزارش اسپادانا خبر، در متن کامل این بیانیه آمده است:

بسم الله الرحمن الرحيم

حجاب و چالش های امروز ما

قُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ... وَ لَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَ لِيَضْرِبْنَ يَخْمَرَهُنَّ عَلَى جُيُوبِهِنَّ

این روزها دولت مردان و مسئولان تمام توجه شان به حجاب جلب شده است گویی هیچ مشکلی در مملکت وجود ندارد و همه چیز به خوبی پیش می رود جز مسئله حجاب. در این باره جلسه ها و سخنرانی های فراوانی برگزار می شود تا راه هایی برای روند روبه رشد آن بیابند. از طرفی هم بعضی در اصل حجاب و وجوب آن مناقشه کرده اند لذا برآن شدم نکته هایی در این خصوص با استفاده از قرآن کریم و روایات مطرح کنم. بحث موضوع بدحجابی و بی حجابی است، این مقوله از بی بند و باری و یا بی عفتی خارج است.

آیه برجسته ای که در قرآن کریم برای پوشش بانوان نازل شده آیه شریفه 31 سوره نور است که در بالا ذکر شد. مشابه این آیه با تفاوتی در سوره احزاب آیه 59 نیز می باشد.

صدر آیه می گوید:

زنان چشم چرانی نکنند و دامن خویش را حفظ نمایند. همین توصیه را در آیه قبل به مردان نیز دارد. سپس به مسئله حجاب که مخصوص زنان است در دو جمله اشاره دارد. جمله اول: "لَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا"؛ زینت خود را آشکار نسازند مگر مقداری که خود ظاهر است که مراد محل زینت است یعنی گوش و گردن و دست و بازوان را از نامحرمان بیوشانند. جمله دوم: "لِيَضْرِبْنَ يَخْمَرَهُنَّ عَلَى جُيُوبِهِنَّ" "خُمَر" به معنای روسری بلند است که زنان روی سر می اندازند و "جیوب" به معنای یقه

پیراهن است که به گریبان تعبیر می شود. از این جمله استفاده می شود که زنان قبل از نزول این آیه هنوز مامور به پوشش کامل نبودند و لذا روسری خود را پشت گوش می بستند و گردن و سینه خود را نمی پوشاندند و قرآن کریم از این زمان (حدود سال هشتم هجری) به زنان دستور می دهد که علاوه بر موهای سرشان، گردن و سینه و محل های زینت خود را نیز بپوشانید و طبق روایات متعددی (در کتاب وسائل الشیعه، ج 20، باب 109 از ابواب مقدمات نکاح)، صورت و کف دو دست و دو قدم پا مستثنا شده است بنابر این اگر بعضی در اصل لزوم حجاب شبهه یا مناقشه کند صریح آیه فوق و روایات برای جواب آن ها کافی است پس زنان از زمان نزول این آیه موظف به رعایت حجاب شده اند یعنی علاوه بر موهای سر، گردن و سینه و محل زیور آلات خود را نیز بپوشانند.

مخاطب این آیه شریفه زنان مومنه هستند و با زنان غیر مومنه کاری ندارد و همان طور که زنان مومنه موظف به خواندن نماز و گرفتن روزه و سایر تکالیف الهی هستند موظف به رعایت حجاب نیز می باشند وگرنه مرتکب گناه می شوند. تا این جا سخن در مورد این بود که حجاب یک حکم اسلامی و قرآنی است اما مطلب اساسی این است که چه کنیم تا با روش های عاقلانه و منطقی از این حکم قرآنی حراست کنیم و جامعه را به چالش نکشانیم. آنچه در ذیل می آید در همین راستاست:

1. فرهنگ سازی و آگاهی بخشی:

وظیفه خانواده، روحانیت، حکومت و همه نهادهای فرهنگی و تبلیغی در امر تربیت دینی از جمله حجاب، فرهنگ سازی است. خانواده ها از همان دوران کودکی و نوجوانی باید مراقب باشند که فرزندانشان، هویت دینی خود را حفظ کنند و ارزش های دینی در وجودشان نهادینه شود و مرزهای عفاف را پاس دارند.

وظیفه حکومت - به ویژه حکومتی که داعیه دین داری دارد - این است که با بسترسازی های مناسب به ویژه تقویت بنیان های اقتصادی، رونق تولید و کار، قانون مداری، جلوگیری از حیف و میل اموال و پرهیز از تبعیض، دین را در قلب و چشم مردم، جذاب سازد. نهادهای فرهنگی تحت نظر حکومت هم باید بدانند که در برابر این همه امکانات و بودجه هایی که در اختیار دارند مسئولند و یکی از عوامل مهم این ناهنجاری های فرهنگی خود آن ها هستند. در امر فرهنگ سازی، آگاهی دادن، بسیار پر اهمیت است. زنان و دخترانی که اقدام به بی حجابی می کنند نوعاً انسان های پاک دلی هستند اما بسیاری از آن ها خصوصاً نوجوان ها از اسلام و احکام شرعی حجاب آگاهی ندارند و وظیفه حکومت و روحانیان و ارگان های عریض و طویلی که از بودجه بیت المال ارتزاق می کنند آن است که با زبان و منطق مناسب، تعالیم حیات بخش اسلام را ترویج کنند و آسیب های گریز از احکام را تبیین نمایند تا زمینه حجاب برای مخالفین فراهم آید.

2. تاکید بر عفاف:

در جریان فرهنگ سازی باید توجه داشت حجاب و عفاف هرچند در گفت و گوهای عامیانه به صورت مترادف به کار می رود، اما "عفاف" مفهوم بسیار عمیقی دارد. عفاف، ناظر به صفت درونی و بازداشتن غرایز و تمایلات سرکش نفس حیوانی است در حالی که حجاب به مفهوم ایجاد پوشش در برابر نامحرمان است. پس حجاب، پوشش ظاهری است و عفت یک خصلت و بینش درونی و بنیادی است لذا حجاب می تواند به صورت تحمیلی و غیر اختیاری محقق شود ولی عفت، یک خصلت و ارزش درونی است لذا اگر حجاب از "عفت و عفاف" ریشه گرفته باشد هیچ گاه به ماموری نیاز ندارد. پس درست نیست گفته شود هر زنی که حجاب ندارد عفت ندارد.

3. قانون مداری:

یکی از معیارهای مهم جامعه سالم، قانون مداری است. برای عبور از چالش حجاب باید قوانینی مطابق عقل و شرع در اختیار داشت تا افرادی به انگیزه غیرت دینی یا دفاع از ارزش ها، شخصاً وارد عمل نشوند. روش هایی که گاهی این روزها برای مبارزه با بی حجابی اعمال می شود مثل جلوگیری از ورود بی حجاب ها به مراکز دولتی، بانک ها، مراکز تفریحی و تجاری یا پلمب کردن مغازه ها و داروخانه ها کارگشا و مؤثر نیست و گاهی هم از نظر شرعی نیز جایز نیست مثلاً اگر زنی بی حجاب به بانکی مراجعه کند و سپرده خود را طلب نماید بانک شرعاً موظف است امانت او را ادا کند چون ردّ امانت حتی به مشرک و کافر از شرایط ایمان است. همچنین وظیفه کارمندان ادارات، رسیدگی به درخواست ارباب رجوع است حتی اگر فردی بی حجاب باشد، باید کار او را راه ببندازند. و اگر بگویند این اقدامات، "حکم حکومتی" است در این صورت باید گفت: اگر حکم حکومتی هم باشد، مشکل را حل نمی کند و نظام اداری و بانکی کشور کم کم مختل می شود و پرونده های قضایی را انباشته تر خواهد کرد و معلوم نیست با این کار ها و بگیر و ببند ها مشکل بی حجابی حل شود.

4. عملکرد مسئولان:

شیوه مدیریت حاکمان کشور که لباس دین بر تن دارند، عامل بسیار مهمی در جذب یا فراری دادن مردم، به ویژه جوانان به دین و احکام شرعی است. وقتی مردم، اقتصاد بی ثبات و متزلزل را مشاهده می کنند و شاهد گرانی ها و تبعیض و اختلاس ها هستند یا تنگ نظری های سیاسی و حذف نیروهای کارآمد را می بینند از نمادهای دینی - از جمله حجاب - دور می شوند و اعتراض خود را با بی تفاوتی یا طغیان علیه این نمادها نشان می دهند و نیز وعده های مقطعی و غیر عملی یا ایجاد امیدهای کاذب، خشم خدا را بر می انگیزد و به تبع خشم مردم را: "كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ"؛ خداوند سخت به خشم می آید که چیزی بگویند و به جای نیاورند. (صف، آیه 3) عملکرد فردی و خانوادگی مسئولان که مردم را به پاک دستی و خدمت گذاری توصیه می کنند اگر خود، اهل عمل نباشند که متأسفانه زیاد دیده می شود، دین گریزی را به وجود می آورد: "اتأمرون الناس بالبرّ و تنسون أنفسکم". (بقره، آیه 44)

5. سنجیده گویی تربیون داران نظام:

کسانی که تربیون های مؤثری در اختیار دارند به ویژه ائمه جمعه و رسانه های حکومتی نباید با سخنرانی های تند مردم را به مقابله با بی حجاب ها، تشویق کنند و جامعه را دو قطبی سازند. این کار سبب تفرقه در میان امت می شود و عواقب ویران گری به دنبال خواهد داشت در حالی که قرآن کریم به صراحت دعوت به وحدت می کند: "وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ الْجَمِيعِ وَلَا تَفَرَّقُوا". (آل عمران، آیه 103) ضمناً در هیچ خطبه ای از نهج البلاغه یا روایات نیامده که پیشوایان مردم را علیه گناهکاران ترغیب نمایند لذا امیر مومنان علی - علیه السلام - برای دوری از دو قطبی سازی مردم و جامعه به مالک اشتر چنین می نویسد: "ای مالک! مردم دو دسته اند: یا برادر دینی تو هستند و یا همنوع تو که در معرض لغزش و خطا قرار دارند و گاه از روی عمد یا خطا دست به گناه و تجاوز می آلاینند، پس همان گونه که دوست داری خدا، از تو بگذرد، تو نیز نسبت به آنان بخشش و گذشت داشته باش و از انتقام جویی خودداری نما." (نهج البلاغه، نامه 53)

متأسفانه برخی ائمه جمعه ناآگاهانه طوری سخن می گویند که گویی همه کاره مملکت اند و اختیار این آب و خاک را در دست دارند لذا به تنهایی قانون گذار و مجری و قاضی هستند و با زیان خشن با مردم سخن می گویند و رنگی از محبت در کلامشان نیست، این گونه سخن گفتن با مردم اشتباه است و اوضاع را آشفته تر می سازد و مخالفان را هم جدی تر می کند. به یاد قبل از انقلاب می افتم که زنان بی حجاب آن دوران که تعدادشان به مراتب بیش از این زمان بود به امید تحقق وعده های حکومت دینی، فوج فوج به صورت اختیاری به حجاب روی آوردند (یاد آور می شوم که تا سه سال بعد از انقلاب، حجاب اجباری نبود). راه حل امروز چالش های حجاب جامعه کارهای شعاری و بدون پشتوانه نیست بلکه راه اساسی تبلیغ صحیح و منطقی به دور از توهین و تهدید است.

6. امر به معروف و نهی از منکر شایسته:

وظیفه همه زنان و مردان با ایمان در برابر هر گناهی از جمله بد حجابی و بی حجابی، نهی از منکر مؤثر و شایسته است به این صورت که: قبل از عمل گناه ناراحت باشند و اگر فایده دارد تذکر زبانی هم بدهند و اگر بدانند تذکر سودی ندارد از کنارشان بگذرند ولی همه سخن این جاست که هیچ مرد و زنی با ادعای غیرت دینی حق ندارد به گناه کار از جمله زنان بی حجاب و شل حجاب، توهین کند و درگیری و نزاع راه بیندازد. این رفتارها شرعاً حرام است و در ماده های 5 و 6 قانون حمایت از آمران به معروف به آن تصریح شده است.

7. پرهیز از لج بازی:

یکی از عوامل بد حجابی کنونی لج بازی با حکومت است اما طرف مهم قضیه این است که حکومت هم نباید کاری کند که با آنان تلقی لج بازی شود و نباید با روش هایی آنان را جری نماید. همین رفتارها و موضع گیری ها، شکاف و تفرقه میان مردم و حکومت را بیشتر می کند و گاه زمینه نزاع و درگیری بین طبقات جامعه را به وجود می آورد چنان که امیرمؤمنان علی - علیه السلام - فرمود: "اللجاجُ مَثَارُ الْحَرِّ"؛ لجاجت، منشأ جنگ و درگیری است. (غررالحکم، ج 1، ص 32)

8. پرهیز از سیاست یک بام و دو هوا:

مسئولان ما از یک سو، بی حجابی و بد حجابی را ناهنجاری می دانند و با آن برخورد می کنند اما از سوی دیگر، شل حجابان و بد حجابان شرکت کننده در تظاهرات و یا مناسبت های مربوط به جمهوری اسلامی را تشویق می کنند و برای این که نشان دهند که شل حجابان هم با حکومت هستند چهره های آرایش کرده با موهای بیرون ریخته را به نمایش می گذارند در حالی که نمایش بدحجابان آرایش کرده تشویق به گناه می باشد و این کار از محرمات قطعی اسلام است به علاوه این سیاست تبعیض آمیز، امر مبارزه با بی حجابی را صوری و مصلحتی و سیاسی جلوه می دهد.

خلاصه این که: حجاب، یک حکم شرعی و الهی است و مسئولان و ما روحانیان و نهادهای فرهنگی وظیفه دارند با روش های پسندیده به فرهنگ سازی و آگاهی بخشی بپردازند و از اقدامات خودسرانه و تحمیلی، پرهیز کنند. تندخویی، تهدید، توهین و محروم کردن شهروندان از امکانات و خدمات عمومی هیچ کمکی به ترویج حجاب و دیگر احکام اسلامی نمی کند.

و السلام علی من اتبع الهدی

حوزه علمیه قم - سید اصغر ناظم زاده قمی 25 فروردین 1402

برچسب ها: [حجاب](#) [1]

[حوزه علمیه](#) [2]

[حقوق شهروندی](#) [3]